

Pietisten.

Trettiondetredje årgången,

innehållande

Predikaningar öfwer våra nya Högmessotexter.

Första Häftet.

Mars 1874.

Stockholm,

tryckt hos A. L. Normans Boktryckeri-Actiebolag, 1874.

Tre nödwändiga ting.

Tre ting äro, ehwad du än företager dig, nödiga att wäl befinna, neml. 1:o) att allt kött är hō och duger intet att lita på, huru herrligt det än finner, 2:o) att Guds wilja är bättre än vår goda wilja, 3:o) att Guds fruktan är nödigast, der vår egen önskan är lisligast. Var wiż, din önskan är icke alltid så god, som du tror. Wet du då icke att akta Gud mer än din önskan, så skall du, när Han gör din önskan om intet, komma i onödiga qwal. Dersöre låt Honom ensam regera. Och när Han förstör alla dina fromma anslag — skulle Han än dertill begagna mennissors synder, fiendskap, ordlöshet m. m. — så harmas icke utan säg: Herre, alla dina vägar äro godhet och sanning, Amen.

Bref angående lagen och förmaningen samt deras rätta bruk.

— — — Beträffande den frågan, om lagen och förmaningen äro ett och detsamma, kan i olika afseenden svaras olika. År frågan allenast om innehållet, så röra sig både lagen och förmaningen omkring samma gerningar. Det finnes ingen gerning, som lagen befaller, hvilken icke och ingår i förmaningens embete, och twertom. Och dock är der å andra sidan en himmelswid stilen mellan lagen och förmaningen. Ty märk: hwad som gör ett ord till lag, det är icke den omständigheten, att det ordet i allmänhet säger, hwad en bör vara och göra. Paulus säger: "För den rätfärdige är ingen lag satt", men nog satte han fram för de rätfärdiga månet ord, som sade, hwad de borde göra och vara. Och Gud ware lof för det. Så är nu det den rätta åtstilen: Lagen och förmaningen äro olika former för samma innehåll och hafwa i hvor sin egenhet ett olika ändamål. Lagen bygger rätfärdigheten på gerningarna och säger: så sannt du rätfärdig vara will och salig blifwa, så skall du detta göra; annars är du fördömd. Förmaningen bygger gerningarna på rätfärdigheten och säger: så sannt du rätfärdig är och salig af nåd, så gör detta. Lagens ändamål är derföre att genom syndens uppwäckande och straffande döda den egna rätfärdigheten och drifwa syndaren till Kristus; förmaningens ändamål åter är att uppwäcka en kristens rena finne till att göra Guds wilja (2 Petr. 1: 13; 3: 1). Förbiser man denna åtstilen, då löper man fara: å ena sidan att fatta och predika lagen såsom en helgelseväg, hvarigenom sammetet föres i träldom bort från nåden, å andra sidan åter att fatta och predika förmaningen så, som wore icke mening med densamma, att uti oż skulle verfas det, hvar till wi förmanas. Hvaraf åter förwillelse och löbaktigt wäsende kommer.

Hwad åter angår den frågan, att en kristen är fri från lagen i sammetet men bunden vid lagen i anseende till

köttet, så är öfvermåttan nödigt, att man derom har ett rätt förstånd. Ty wille wi lära en sådan samwetets frihet från lagen, att en kristen icke borde i samwetet låta sig af lagen dömas för synd, när han syndat, då wore wi ju uppenbart inne på en willowäg. Dersöre: när wi se någon vara på det sättet i samwetet fri från lagen, så berömma wi honom icke för sådan frihet utan kalla honom för en skrymtare. Att lära sådan frihet, det wore icke blott att affaffa lagen utan och att affaffa Kristus, hwilket Luther förträffligt har anmärkt mot antinomerna. Ty der man icke vidare i samwetet låter sig straffas för sina synder, der kan man icke behålla Kristus utan förfaller i säkerhet. Det känner och hvarje frien: ju mer samwelet är fänsligt för lagens dom öfwer all — äfwen den minsta — synd, desto oumbärligare och kärare är Kristus och hans blod. Dersomot: ju svare samwetet är för lagens dom öfwer synden, desto likgiltigare blir hjertat för Kristus. Alltså: för en sådan samwetets frihet från lagen, att synden intet skulle bekomma våra samweten, må Gud beware oþ. Men den friheten hafwa wi från lagen genom Kristi lekamen d. ä. genom hans död och uppståndelse, att wi i frågan om vår rättfärdighet för Gud intet hafwa att stappa med någon lag, af hwad bestaffenhet det vara må, Guds eller kejsarens, utan hafwa i Kristus genom tron en rättfärdighet oþ tillräknad, hwilken går himmelskögt upp öfwer alla lagar, gerningar och bestaffenheter.

Å andra sidan om köttets bundenhet vid lagen är uppenbart, att när wi t. ex. tala om, huru köttet måste vara under lagen för att af honom regeras o. s. w., så mena wi ju icke, att sådan makt öfwer köttet kommer af lagen. Nej, se wi någon som i lagen söker kraften till köttets regerande och dödande, då berömma wi honom icke utan kalla honom en farise. Det blifwer dersöre wisserligen fast, hwad Paulus säger: Om I döden köttets gerningar med anden o. s. w., det är: kraften till köttets dödande är den ande, som evangelium i en kristen verkar genom tron på Kristus. Jemt så mycken ande af evangelium, jemt så mycken makt öfwer köttet! Men det mena wi, när wi tala om köttets bundenhet vid lagen, att der samwetet först är fritt, der är lagen icke blott en daglig tuftomästare till Kristus utan och en läromästare, icke huru wi skola vara rättfärdiga för Gud — ty det äro wi utan hans tillhjelp förut genom tron — utan huru Gud will, att wi skola lefwa och wandra här på jorden, prisa Honom, älska, tjena och hjälpa nästan, aflägga all orenlighet, vara ärliga, trogna, kyssa, nyktra, försäfsta den gamla naturen med deß lustar o. s. w., äfwenså huru Gud will hafwa till sådana gerningar ett godt behag men deremot straffa olydnad och öfwerträdelse. Detta lagens embete kallas gemenligen lagens tredje bruk och är det bruk, som evangelium gör af lagen, sedan det i Kristi blod gjort samwetet löst från hans salighetswillor; ja evangelium icke allenast brukar lagen så, utan

förklarar och utvecklar honom än vidare dels med ord dels med Kristi och de heligas exempel. Detta bruk af lagen sammansätter dersöre med förmaningens embete, hvilket af Gud är insatt såsom evangelii venstra hand för de trogna till att regera, icke deras samwete inför Gud utan deras lefwerne inför Gud och menniskor, på det de icke åter måtte börja lefwa efter köttet utan wandra uti ett rätsinnigt wäsende efter Jesus, såsom förr är sagt och ännu alltid behöfwer sägas. En ehuru anden är willig, äro de dock ännu icke bara ande utan dragas med köttet, hvilket hafwer begärelse mot anden, gör dem glömska, tröga och olustiga, så att wisserligen ett sådant embete är alldelens af nöden. Hvilket och alla de, som lefwa i sanningen, sjelfwa af erfarenheten weta.

Underrättelser från Pietistens Expedition.

De som wilja hafwa qvitton sig tillsticade öfwer insända prenumerationssmedel, måste för sådant ändamål medsända frimärke.

Prenumeranter, som icke ordentligt erhålla de tidningar, på hvilka de prenumererat, måste, äfwen om de prenumererat direkt hos Expeditionen, söka rättelse hos den postanstalt, der de hemta sin post. Pietistens Expedition kan under närvarande postförhållanden derwid ingenting uträtta. Men vägrar postanstalten stafsa rättelse, då kan flagstift beröfwer, ställa till Kgl. Poststyrelsens Reklamationsbyrå, insändas till Expeditionen för att på wederbörlig ort aflemnas.

De prenumeranter på omtrycket af predikningarna, hvilka hittills försummat att uppgifwa såwäl närmaste sjöstad eller jernvägsstation som och kommissionären derstädes, till hvilken deras exemplar skola sändas, uppmanas härmed ånyo att med första till Pietistens Expedition insända nämnda uppgifter. Märk: icke blott stället utan också kommissionären.

Med anledning af allehanda svårigheter vid tryckeriet jemte pappersbrist blifwer första delen af de omtryckta predikningarna sannolikt icke att wänta förrän under sommaren. Sådant är förhållanden, öfwer hvilka wi ingen malt hafwa. Wår prenumerationssmålan skrifs i enlighet med det löste, som wi då erhöllt från tryckeriet.

Priset på sist förflyttna årgång (1873) af Pietisten är 1 Rbr 10 öre, på de tre sista häftena deraf 85 öre. Deri är dock postportot, 10 öre, inberäknad. När löshäfte requireras, måste utom priset, som är 25 öre, äfwen medsändas porto, som är 6 öre. Man får ej nu som förr sända tidningar portofritt.

Af de gamla Pietist-årgångarna, hvilka innehållit predikningar, finnas fullständiga exemplar att få blott från A. L. Normans Förlagsexpedition och efter requisition genom alla rikets boklädor. De sätts der endast bundna samt kostar 8 Rbr 25 öre. Af Pietistens Expedition finnas endast af årg. 26 hela årg.

- " 27 häftena 2, 3.
- " 28 " 2, 3.
- " 29 " 2, 3, 4.
- " 80 hela årg.
- " 81 häftena 2, 4.

Med afseende på priset se vidare å omslaget af 4:de häftet 1873.